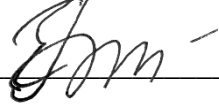

Схвалено на засіданні
кафедри психології управління
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
Протокол № 13 від 10.12.2019 року

Завідувач кафедри психології управління

 О. І. Бондарчук

**КОНТРОЛЬНО-ЗАЛІКОВІ ПИТАННЯ
ДЛЯ ОBOB'ЯЗKОВИХ / НОРМАТИВНИХ ДИСЦИПЛІН
ОНП «ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТІСНОГО, СОЦІАЛЬНОГО ТА
ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ»
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ РНД ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 053 ПСИХОЛОГІЯ**

ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗП1. ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ

Питання на екзамен

1. Філософія освіти як галузь пізнання. Основні підходи до визначення предмета філософії освіти.
2. Філософія як світоглядна стратегія освіти. Методологічні функції філософії освіти.
3. Філософія як особлива сфера духовно-практичного засвоєння світу.
4. Філософія освіти у міжособистісних відносинах і соціально-культурних контекстах.
5. Взаємозв'язок філософії освіти з іншими галузями філософії та наукового знання.
6. Освіта, її сутність та зміст.
7. Освіта як феномен культури та соціальний інститут.
8. Освіта як суб'єкт-суб'єктна взаємодія.
9. Освіта як сфера відтворення суспільства і масової соціалізації.
10. Освіта і культура.
11. Освіта як єдність навчання, виховання та розвитку людини.
12. Освіта та сучасний освітній простір.
13. Освіта як цінність. «Мета», «ідеал», «цінність»: специфіка вживання цих понять у філософії освіти та психолого-педагогічних практиках.
14. Освіта як відкрита система: виклики і перспективи. Суперечності глобального освітнього простору.
15. Теоретико-пізнавальні питання дослідження освіти в науці та філософії.
16. Національна і глобальна освіта: взаємодія, інтеграція.
17. Філософське розуміння сутності освіти в історичному контексті.
18. Ідеали та цілі освіти на різних історичних етапах суспільного розвитку.
19. Сучасний філософсько-освітній дискурс.
20. Філософські основи нової парадигми освіти.
21. Епоха постіндустріалізму та стратегії розвитку освіти. Неопрагматизм, екзистенціалізм, постмодернізм та їхні моделі освіти людини.

22. Зародження і трансформація ідеї університету. Універсалізація діяльності сучасного університету.
23. Дослідницький університет та пріоритети його діяльності.
24. Особливості розвитку університетської освіти в Україні.
25. Основні тенденції у розвитку сучасної освіти. Кризи в освіті та криза освіти.
26. Концепція освіти упродовж життя: реалії і потреби.
27. Інноваційна людина як модель особистості в новій парадигмі освіти.
28. Історія розвитку філософії освіти в Україні.
29. Освіта в Україні і світі (сучасні реалії).
30. Еволюція ціннісної феноменології освіти. Цінності консерватизму та лібералізму в філософії освіти.
31. Національні та загальнолюдські цінності та їх роль у сучасній освіті.
32. Особистісна парадигма в освіті.
33. Морально-етичні засади розвитку освіти.
34. Вітчизняна філософія освіти як особливий напрям філософських досліджень.
35. Науково-філософський спосіб сприйняття дійсності.
36. Поняття «еволюція» та «буття» у контексті науково-філософського світогляду.
37. Аксіологічні виміри освіти.
38. Становлення нового інформаційного суспільства і переосмислення ціннісно-світоглядних засад освітньої практики і ціннісно-світоглядного наповнення педагогічного процесу.
39. Тенденції аксіологізації вітчизняної філософії освіти.
40. Забезпечення конкурентноспроможності впливу системи освіти і освітньо-виховних практик на ціннісну свідомість особистості.

Обов'язкове питання в білеті для всіх

41. Філософія освіти та особливості її врахування у процесі підготовці та реалізації власного дисертаційного проекту.

ЗП2. ІНОЗЕМНА МОВА ТА АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО

Питання та завдання на залік

1. Академічне письмо у професійній діяльності науковця
2. Загальні характеристики академічної іноземної мови.
3. Граматика в іноземній академічній мові.
4. Spoken English and written English. American English.
5. Представлення результатів професійної діяльності науковця в міжнародному академічному середовищі
6. Підготовка статті в престижне іноземне видання (Scopus, Web of Science).
7. Особливості структури статті залежно від журналу. Анотації.
8. Політика цитування. Рекомендовані міжнародні стилі цитування: MLA style, APA Style, Chicago / Turabian / Harvard Style еес,
9. Електронні бібліотеки журналів (зокрема, Wiley).
10. Презентація наукового дослідження на конференції.
11. Підготовка виступу та презентації Power Point. Запитання та відповіді після доповіді.
12. Комунікація з організаторами заходу. Підготовка тез або статті.
13. Можливості гранту на участь, публікацію та поїздку.

14. Міжнародна наукова дискусія. Термінологічні розбіжності в міжнародних та міждисциплінарних наукових контекстах.
15. Усне та письмове професійне спілкування з іноземними науковцями.
16. Знайомство з іноземними науковцями на конференціях.
17. Візитка, інформація про професійні досягнення на офіційних сайтах роботодавців, розміщення публікацій на міжнародних спеціалізованих наукових сайтах.
18. Перевірка інформації про потенційних зарубіжних партнерів.
19. Моніторинг можливості спільних міжкультурних досліджень з подальшим опублікуванням результатів.
20. Вхідження до міжнародних проектних консорціумів. Правила листування та наукова етика в спільних публікаціях та проектах.

Обов'язкове завдання для всіх

21. Презентувати іноземною мовою одержані / заплановані результати власного дисертаційного проекту, їх наукову новизну, теоретичне та практичне значення, можливість упровадження.

ЗПЗ. ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ПРОЕКТНА ДОСЛІДНИЦЬКО-ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТІ

Питання та завдання на залік

1. Загальнометодологічні підходи та принципи організаційної та проектної дослідницько-інноваційної діяльності в освіті.
2. Системний підхід як підґрунтя методології організаційної та проектної дослідницько-інноваційної діяльності в освіті.
3. Основні принципи проектної дослідницько-інноваційної діяльності в освіті.
4. Сутнісні характеристики організаційної діяльності та приклади її використання в науково-дослідній діяльності.
5. Інновації як основа змін в освіті. Управління впровадженням інновацій в освітню практику.
6. Проектна діяльність науковця як різновид інноваційної діяльності. Особливості її перебігу та передумови ефективної організації.
7. Розробка програми дослідницько-інноваційної діяльності науковця як інноваційного проекту.
8. Порядок здійснення дослідно-інноваційної діяльності в освіті та рівні її реалізації (локальний, регіональний, загальноукраїнський, міжнародний).
9. Інноваційна ініціатива науковця та процедура складання та подання заявки на проведення експерименту.
10. Проектний менеджмент як технологія управління інноваційним розвитком освіти
11. Показники якості, ефективності та результативності проектної дослідницько-інноваційної діяльності науковця.
12. Проектування заявки для здійснення дослідно-інноваційної діяльності науковця: розроблення ідей та виявлення протиріч в теоретичних надбаннях та в освітній практиці.
13. Розробка проектної ініціативи. МЕТА-тест. Розкладання мети за SMART-формулою.
14. Визначення загальної стратегії написання дисертаційного дослідження. Карта та план структури дисертаційного дослідження як проекту (PSP). Робочий пакет (WP).

15. План наукової діяльності. Опис ресурсного забезпечення. Матриця зацікавлених осіб. Lessons Learned.
16. Сутність і технологія забезпечення якості реалізації інноваційних освітньо-наукових проєктів.
17. Тайм-менеджмент як технологія забезпечення якості реалізації інноваційних освітньо-наукових проєктів.
18. Факторно-критеріальне моделювання та технологія кваліметричного підходу забезпечення якості реалізації інноваційних освітньо-наукових проєктів.
19. Створення портфоліо інноваційного освітньо-наукового проєкту та його презентація науковій спільноті.
20. ІТ-технології для організаційної та проєктної дослідницько-інноваційної діяльності в освіті. Використання сервісів google.

Обов'язкове питання в білеті для всіх

21. Складіть проєкт упровадження результатів вашого дисертаційного дослідження в освітній / суспільній практиці

ЗП.4. ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ

Питання на екзамен

1. Вища освіта України як система та її розбудова.
2. Характеристика елементів системи вищої освіти в Україні: їх взаємозв'язок та вплив на формування стратегії розвитку закладу вищої освіти.
3. Загальнонаукові підходи щодо створення освітніх програм (освітньо-професійних та освітньо-наукових): основні підходи, структура, нормативне забезпечення, оформлення.
4. Характеристика профілю освітньо-професійної програми. Вимоги до його оформлення та оприлюднення.
5. Державна політика в галузі вищої освіти.
6. Чинне нормативно-правове забезпечення діяльності системи вищої освіти.
7. Тезаурус вищої освіти: терміни, які зазначені в Законах України «Про освіту»; «Про вищу освіту» та ін.
8. Використання чинних нормативних документів для розв'язання суперечностей, що виявлені під час аналізу наукових джерел власного дисертаційного дослідження.
9. Європейська кредитно-трансферна система організації освітнього процесу в національній вищій школі.
10. Європейська кредитно-трансферна система організації освітнього процесу як єдина система планування, реалізації та оцінювання освітніх програм і мобільності студентів за допомогою визнання навчальних досягнень, кваліфікацій та періодів навчання.
11. Характеристика ЄКТС з позицій ключового інструменту Європейського простору вищої освіти. Метарамки.
12. «Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти» (РК ЄПВО) та «Європейська рамка кваліфікацій для навчання впродовж життя» (ЄРК): їх призначення та використання.
13. Процедура використання ЄКТС для створення, реалізації та моніторингу освітніх програм для закладів вищої освіти.

14. Навчання впродовж життя та роль ЄКТС у цьому процесі.
15. Вітчизняний і світовий досвід освіти дорослих.
16. Методологія організації освітнього процесу в закладах вищої освіти
17. Характеристика освітнього процесу в закладах вищої освіти: взаємодія, викладання і навчання в сучасній вищій освіті.
18. Студентоцентристський підхід як основа взаємодії викладача та студента щодо засвоєння змісту освіти.
19. Особливості організації освітнього процесу в закладі вищої освіти. Кращі практики.
20. Структурно-логічна схема засвоєння матеріалу і планування освітнього процесу.
21. Показники ефективності та результативності перебігу освітнього процесу в закладі вищої освіти.
22. Національна рамка кваліфікацій та професійна компетентність науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти.
23. Моделювання професійного розвитку та кар'єрного зростання науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти.
24. Кваліметричний підхід до оцінювання стану професійної компетентності науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти.
25. Сутність і технологія навчальної взаємодії учасників освітнього процесу в закладі вищої освіти.
26. Характеристика навчальної діяльності здобувачів освіти та відстеження рівня її сформованості.
27. Методи та форми організації навчальної взаємодії учасників освітнього процесу в закладі вищої освіти.
28. Комунікаційна культура суб'єктів навчальної взаємодії.
29. Педагогічний консалтинг.
30. Науково-методичний супровід діяльності науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти.
31. Використання ІТ для забезпечення ефективності організації навчальної взаємодії в освітньому процесі закладу вищої освіти.
32. Online-дидактика. Сутність, позитивні та негативні сторони e-learning.
33. Забезпечення якості надання освітніх послуг закладом вищої освіти
34. Характеристика системи забезпечення якості вищої освіти в Україні (внутрішня та зовнішня система).
35. Система внутрішнього забезпечення якості. Характеристика процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
36. Закон України «Про вищу освіту» про дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти.
37. Маркетингові комунікації в професійній діяльності викладача закладу вищої освіти: цілі, завдання, основні технології.
38. Презентаційна діяльність науково-педагогічного працівника. Використання сервісів Інтернет, зокрема, сервісу Google Scholar.
39. Маркетингові дослідження в діяльності науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти.
40. Маркетингові комунікації закладу вищої освіти в формуванні позитивної репутації.

Обов'язкове питання в білеті для всіх.

41. Презентація маркетингового дослідження з використанням сервісів Інтернет у процесі роботи над дисертацією.

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

ІІІ. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІНЮВАННЯ ПСИХІКИ

Питання на залік

1. Змінювання психіки як предмет психологічного дослідження.
2. Психологічні та соціальні умови змінювання психіки.
3. Особистість як відкрита динамічна система.
4. Особливості проведення психологічних досліджень з проблем особистісного розвитку на основі системного наукового світогляду.
5. Перехідна форма в психології.
6. Виявлення, постановка та вирішення проблем виживання як фактору змінювання психіки
7. Основні особливості процесу змінювання психіки. Перехідний період, метафора К. Уїлбера.
8. Систематизація психологічних чинників та тенденцій змінювання психіки особистості в сучасному постмодерністському світі.
9. Феноменологія саморозвитку особистості в перехідний період.
10. Особливості психологічної допомоги особистості в перехідний період. Дефіцитарна и профіцитарна моделі.
11. Сучасні системи психології та їх роль у дослідженні специфіки змінювання психіки.
12. Зміст і основні характеристики провідних теоретико-методологічних підходів до інтерпретації результатів наукового дослідження змінювання психіки.
13. Методологія та методи наукового дослідження екофасилітативного процесу змінювання психіки.
14. Теоретична модель особистості екофасилітатора.
15. Екофасилітативні інструменти дослідження психологічних явищ.
16. Екосистема у процесі змінювання психіки. Консенсус як прояв колективного суб'єкту в рамках екосистеми.
17. Оцінювання результатів науково-дослідної роботи з питань змінювання психіки та її перспектив в умовах VUCA-світу
18. Наукова робота на шляху власної науково-дослідної траєкторії як перехід до нової ідентичності.
19. Науковий дослідник у ситуації професійного вигорання
20. Наукові психологічні дослідження з проблеми змінювання психіки в глобальній перспективі

Обов'язкове завдання для всіх

21. Обґрунтувати та презентувати авторський підхід на основі аналізу й узагальнення провідних теоретико-методологічних підходів до наукового дослідження змінювання психіки

ПП2. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Питання на екзамен

1. Предметне поле психології розвитку особистості.
2. Форми, властивості, критерії та закони розвитку.
3. Специфіка та показники психічного розвитку людини.
4. Проблема вікової періодизації психічного розвитку особистості.
5. Проблема рушійних сил психічного розвитку. Активність особистості як фактор психічного розвитку.
6. Індивідуально-психологічні, психофізіологічні властивості особистості, темперамент.
7. Соціально-психологічні характеристики особистості, характер.
8. Діяльність та особистість.
9. Генетичний аспект розвитку особистості: від задатків до здібностей.
10. Свідомість і несвідоме. Самосвідомість особистості.
11. Проблема розвитку особистості протягом життя.
12. Основні закономірності та фактори психічного розвитку
13. Основні наукові підходи до дослідження проблеми розвитку особистості дитини.
14. Соціальна організована діяльність як основа психічного й соціального розвитку дитини.
15. Соціальна ситуація розвитку дітей та підлітків та її специфіка в сучасних умовах.
16. Особливості психічного розвитку людини у період дорослості
17. Психологічна зрілість: зміст і структура.
18. Кризи дорослості та особливості їх переживання.
19. Проблема психологічного здоров'я дорослої людини.
20. Педагогічні аспекти розвитку, соціалізації, виховання та самовиховання в психологічній науці.
21. Виховання і розвиток особистості.
22. Самовиховання в структурі формування особистості. Етапи самовиховання.
23. Методи самовпливу.
24. Навчання як соціокультурний феномен.
25. Актуальні питання психології навчання. Концепції навчання.
26. Типи та форми організації навчання.
27. Актуальні питання психології педагогічного управління психічним та особистісним розвитком учня.
28. Проблеми професійної підготовки і особистісного розвитку педагога
29. Особливості професійно значущих якостей особистості сучасного вчителя.
30. Структурні компоненти педагогічної діяльності. Індивідуальний стиль діяльності вчителя
31. Психологічна культура як чинник особистісного розвитку фахівця
32. Психологічна культура особистості: сутність, складові, умови розвитку.
33. Концептуальна структурно-функціональна модель розвитку психологічної культури особистості.
34. Психологічні особливості психологічної культури фахівця.
35. Психологічна культура і особистісний розвиток фахівця. Соціально-психологічні механізми особистісного розвитку.
36. Психологічні складові та індикатори особистісного розвитку фахівця.
37. Соціально-психологічні умови розвитку особистості фахівця.
38. Проблема психологічного благополуччя фахівця.

39. Концепції психологічного благополуччя особистості.

40. Методи діагностики психологічного благополуччя.

Обов'язкове питання в білеті для всіх.

41. Психологічні закономірності розвитку особистості та їх урахування у власному дисертаційному проекті.

ІІІ. ПСИХОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

Питання на екзамен

1. Інформація як предмет наукового дослідження.
2. Основні підходи до дослідження і тлумачення сутності інформації.
3. Властивості та види інформації.
4. Інформація, дані, знання: співвідношення понять..
5. Інформаційно-пошукова діяльність особистості.
6. Пошук та знаходження необхідної інформації через різноманітні джерела для вирішення особистісно значущих проблем.
7. Місце інформації як інтелектуального ресурсу в інформаційному суспільстві й суспільстві знань.
8. Концепції інформаційного суспільства і суспільства знання: генеза та визначення.
9. Інформаційний простір і його функції
10. Віртуальне співтовариство, мережева організація, віртуальне підприємство як суб'єкти інформаційного простору суспільства.
11. ЗМІ як інформаційний простір.
12. Інтернет-ресурси та їх роль у конструюванні інформаційного середовища.
13. Соціальні віртуальні мережі специфіка та особливості поширення інформації.
14. Характерні тенденції функціонування сучасного інформаційного простору:
15. Інформаційно-комунікаційні технології як інструмент підвищення інтелектуальних можливостей людини.
16. Інформаційно-психологічна безпека особистості: сутність, загрози, умови їх подолання.
17. Психологічні особливості взаємодії у сучасному інформаційному просторі
18. Віртуальна реальність: психологічний аналіз.
19. Відмітні ознаки функціонування інформації у віртуальному інформаційному просторі: мультимодальність, одночасність дій та ін.
20. Специфіка мотивації користувачів Інтернету
21. Психологічні проблеми та переваги взаємодії у віртуальному інформаційному просторі.
22. Основні форми спілкування у віртуальному інформаційному просторі та їх закономірності.
23. Самопрезентація у віртуальному просторі: проблема автентичності.
24. Інтернет-залежність: сутність, критерії, чинники, методи психодіагностики.
25. Деструктивні впливи в інформаційному просторі та психологічні засоби їх розпізнавання, уникнення й попередження.
26. Маніпуляції в інформаційному просторі та засоби їх розпізнавання та уникнення.
27. Психологічні техніки та прийоми протистояння маніпулятивним впливам.
28. Кібербулінг і його типи.
29. Психологічні способи протидії деструктивним впливам.

30. Критичне мислення, самодостатність, рефлексія як основа формування навичок протистояння особистості деструктивним впливам в інформаційному просторі.
  31. Інформаційний простір у науковій і науково-педагогічній діяльності особистості: психологічний аспект.
  32. Особливості добування й презентації наукової інформації у сфері психології в інформаційному просторі.
  33. Специфіка і вимоги до наукової інформації.
  34. Сучасні бібліографічні, реферативні бази даних, наукометричні платформи
  35. Психологічні особливості презентації й поширення результатів наукового пошуку.
  36. Основні принципи презентації й поширення наукової інформації.
  37. Інформаційна готовність фахівця до наукової та науково-педагогічної діяльності: складові, критерії та показники
  38. Соціальна відповідальність фахівця і поширення достовірної інформації.
  39. Методи психодіагностики у дослідження інформаційної готовності фахівця до професійної діяльності.
  40. Психологічні принципи, умови й методи розвитку інформаційної готовності фахівця до наукової і науково-педагогічної діяльності.
- Обов'язкове питання в білеті для всіх.***
41. Сутність та особливості здобуття і презентації результатів власного наукового пошуку в інформаційному просторі

ІІІІ. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ МЕТОД У ПСИХОЛОГІЧНОМУ ДОСЛІДЖЕННІ

Питання на екзамен

1. Особливості становлення експериментального методу в психологічному дослідженні.
2. Проблеми й переваги експериментального методу в психологічному дослідженні.
3. Перспективи експериментального методу в психологічному дослідженні
4. Сутність експерименту як засобу пізнання психологічних явищ.
5. Принципи експериментального дослідження психіки.
6. Комунікативні артефакти в експериментальному дослідженні психіки та засоби їх уникнення.
7. Типи експериментів та їх особливості.
8. Основні етапи експериментального дослідження психіки.
9. Види змінних у психологічному експерименті та їх вимір.
10. Змінні й експериментальний контроль. Проблема змішування змінних і можливості її розв'язання.
11. Методики виміру змінних. Психодіагностичні методики при реалізації експериментального методу та їх обмеження.
12. Види гіпотез і можливості їх перевірки в психологічному експерименті.
13. Нуль-гіпотеза і значущі результати дослідження. Рівні значущості в психології.
14. Умови відхилення нуль-гіпотези. Помилки першого і другого роду при прийнятті статистичного рішення та алгоритм їх уникнення.
15. Особливості планування психологічного експерименту.
16. Мислений експеримент і валідність експерименту.
17. Фактори, що загрожують валідності психологічного експерименту.

18. Прості експериментальні плани.
19. Факторні плани і їх характеристика.
20. Практика експериментування і можливі методологічні помилки.
21. Поняття про інтерпретацію експериментальних даних. Складові інтерпретації.
22. Якісна і кількісна обробка даних експериментального дослідження.
23. Статистична обробка даних. Міри центральної тенденції та мінливості.
24. Можливості аналізу латентних закономірностей експериментальних даних.
25. Проблема пояснення експериментальних даних.
26. Форми пояснення даних психологічного експерименту.
27. Узагальнення експериментальних даних і його види.
28. Можливі помилки узагальнення експериментальних даних.
29. Стратегії відбору досліджуваних у репрезентативні вибірки.
30. Використання природних груп у експериментальному дослідженні психіки і проблема валідності експерименту.
31. Квазіексперимент як експериментальний метод психологічного дослідження.
32. Характеристика кореляційного підходу в психологічних дослідженнях.
33. Ознаки «правильні» гіпотези щодо причинно-наслідкових зв'язків між фактами.
34. Складові програми психологічного експерименту;
35. Статистичні висновки про підтвердження чи відкидання експериментальної гіпотези.
36. Валідність експериментальних досліджень психологічних явищ: сутність і види.
37. Соціальна відповідальність за впровадження результатів експериментального дослідження в суспільну практику.
38. Сучасна методологія та методи психологічного дослідження.
39. Етика здійснення експериментального дослідження психологічних явищ.
40. Специфіка апробації та впровадження результатів проведення експериментального дослідження психіки

Обов'язкове питання в білеті для всіх.

41. Характеристика власного проекту застосування експериментального методу в дослідженні психічних явищ.

ПП5. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Питання та завдання на залік

1. Методологічні основи викладання психології у вищій школі
2. Тенденції та перспективи вдосконалення психологічної підготовки фахівців в умовах входження до європейського освітнього простору.
3. Психологічні закономірності освіти дорослих упродовж життя.
4. Сучасний стані специфіка викладання психології у вищій школі.
5. Методика викладання як навчальний предмет у професійній підготовці викладача психології.
6. Психологія як наукова та навчальна дисципліна.
7. Методика викладання психології як навчальної дисципліни. Методичні аспекти викладання психології в різних типах освітніх установ.
8. Особливості базової психологічної освіти.
9. Закономірності і принципи процесу опанування психології.
10. Навчально-методичне забезпечення викладання психологічної дисципліни.

11. Методи та організаційні форми подачі навчального матеріалу із психології.
  12. Дистанційне навчання психології: можливості та обмеження.
  13. Інноваційні технології навчання психології у ЗВО.
  14. Види і форми контролю якості освітнього процесу при викладанні психологічних дисциплін.
  15. Організація самостійної роботи студентів з опанування психологічних дисциплін відповідно до їх індивідуальної освітньої траєкторії.
  16. Викладач психології ЗВО як суб'єкт педагогічного процесу і професійного зростання.
  17. Основні вимоги до особистості викладача вищої школи. Професіограма викладача психології вищої школи.
  18. Ключові компетентності сучасного викладача психології.
  19. Роль кафедри психології в управлінні освітнім процесом опанування психологічних дисциплін у ЗВО.
  20. Сутність, зміст, принципи, психологічні умови вдосконалення педагогічної майстерності викладача вищої школи.
- Обов'язкове завдання для всіх**
21. Розробити та презентувати лекцію /семінарське/практичне заняття з проблематики власного дисертаційного дослідження.

ПП6. ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Питання на екзамен

1. Предметне поле психології соціального розвитку.
2. Невизначеність як атрибут сьогодення та її відображення у проблематиці психології соціального розвитку.
3. Соціальний розвиток як набуття і вдосконалення соціальних та емоційних навичок протягом життя.
4. Конструктивний соціальний розвиток і його ознаки.
5. Соціальний розвиток і соціалізація особистості: сутність, фактори, механізми, етапи
6. Атрибути (соціальні установки) як регулятори соціальної поведінки особистості.
7. Соціальна ідентичність і її прояв у соціальній поведінці особистості. Сучасні теорії соціальної ідентифікації.
8. Соціальна рефлексія як складова соціального розвитку особистості.
9. Соціальний та емоційний інтелект
10. Методологічні засади та проблеми психологічного дослідження соціального розвитку.
11. Методи дослідження та методи впливу в психології соціального розвитку.
12. Соціальне середовище як чинник соціального розвитку особистості.
13. Особливості соціального розвитку в умовах мінливого суспільства.
14. Проблема впливу перманентних соціальних змін на ідентифікаційні характеристики особистості та рівень її соціально-психологічної адаптованості
15. Соціальна і громадянська активність як результат соціального розвитку.
16. Життєва позиція особистості.
17. Суспільство і культура як джерело соціальних установок особистості.
18. Проблема психологічної безпеки соціального середовища як чинника соціального і психологічного благополуччя особистості.
19. Соціальний розвиток у малій соціальній групі.

20. Соціально-психологічні механізми соціального розвитку.
21. Позиція, роль і статус особистості в групі як індикатор її соціального розвитку.
22. Групові феномени як чинники соціального розвитку.
23. Методи вивчення і методи корекції статусу особистості в групі.
24. Психологічний супровід соціального розвитку особистості.
25. Організація як об'єкт вивчення організаційної психології.
26. Види соціальних організацій. Місія та стратегія існування організації
27. Організаційні структури. Формальні і неформальні групи в організації.
28. Соціально-рольові та професійно-рольові типи співробітників.
29. Психологічна характеристика соціальної взаємодії в організації.
30. Командоутворення як організаційний феномен: сутність, методи психологічної діагностики та підтримки.
31. Структура і зміст організаційної культури.
32. Організаційна культура, лідерство і організаційна ефективність.
33. Діагностика і розвиток організаційної культури.
34. Організаційний розвиток як процес уведення інноваційних змін: сутність і показники.
35. Показники організаційної зрілості.
36. Показники проблемності організаційного розвитку сучасних організацій.
37. Психологічне забезпечення організаційного розвитку.
38. Інноваційний потенціал персоналу та організації.
39. Психологічна готовність менеджерів і персоналу організацій до організаційного розвитку та технології її розвитку.
40. Підприємливість менеджерів і персоналу організацій і конструктивний організаційний розвиток.

Обов'язкове питання в білеті для всіх.

41. Урахування психологічних особливостей соціального та організаційного розвитку у власному дисертаційному дослідженні

ІІІ.7. СТВОРЕННЯ НАУКОВО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТЕКСТУ

Питання та завдання на залік

1. Наукова комунікація в сучасному світі: сутність, структура, функції, соціальне значення.
2. Форми, види, канали та суб'єкти наукових комунікацій.
3. Роль творчості у науковій діяльності.
4. Толерантність до невизначеності як психологічна основа наукової творчості в інформаційному суспільстві.
5. Специфіка, структура, види наукових текстів у психології.
6. Організація та композиція цілісного тексту.
7. Етапи роботи над науковим текстом.
8. Робота з джерелами. Напрями і характер посилань.
9. Способи раціональної організації праці науковця при роботі над науково-психологічним текстом.
10. Концепція «персональний процес – практика – публічний продукт» у створенні академічних текстів.
11. Критичне мислення і науково-психологічний текст.

12. Форми відображення результатів наукового дослідження: сутність і вимоги до підготовки.
13. Підготовка і проведення виступу з презентацією результатів наукового дослідження психіки. Особливості використання мультимедійного проектора, відео та аудіо записів.
14. Основні вимоги до підготовки та оформлення дисертаційного дослідження.
15. Академічна культура та доброчесність при написанні науково-психологічного тексту.
16. Прояви академічної нечесності та методи її запобігання. Етичний кодекс ученого. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти.
17. Академічна культура написання науково-психологічного тексту: поняття, функції, складові.
18. Авторське право на науково-психологічний текст.
19. Закони та міжнародні угоди щодо захисту прав інтелектуальної власності. Система органів управління в сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні
20. Плагіат науково-психологічного тексту: поняття види, протидія в Україні та світі.

Обов'язкове завдання для всіх

21. Підготувати і презентувати статтю до наукового фахового видання з тематики власного дисертаційного дослідження.

ІІІ. ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОЇ НАПРУЖЕНОСТІ

Питання на екзамен

1. Сутність і форми прояву соціальної напруженості в сучасному світі.
2. Система надання психологічної допомоги: сутність і особливості застосування в умовах соціальної напруженості.
3. Особливості психологічної допомоги особистості як форми психологічного впливу.
4. Структура психологічної допомоги особистості: цілі, методи, процеси.
5. Основні види та моделі психологічної допомоги особистості в умовах соціальної напруженості
6. Поняття «психологічне консультування» як вид психологічної допомоги в ситуації життєвих ускладнень. Цілі, завдання та методи психологічного консультування.
7. Особливості організації та проведення психологічної корекції. Форми психокорекційного впливу.
8. Роль психологічної реабілітації у відновленні втрачених психічних утворень або психічних операцій.
9. Психологічний тренінг. Пріоритетні цілі створення тренінгових груп. Характерні особливості групової взаємодії у тренінгу.
10. Психотерапія. Сутність психотерапевтичного впливу. Класифікація напрямів психотерапії. Структура психотерапевтичної допомоги особистості.
11. Основні принципи психологічної допомоги особистості.
12. Складові психологічної допомоги.
13. Конструювання завдань психологічної допомоги залежно від фокусу уваги її здійснення.
14. Реалізація індивідуальних та групових форм психологічної допомоги особистості.
15. Урахування характеру психологічних проблем, віку та особистісних якостей при виборі форми психологічної допомоги.
16. Об'єктивні та суб'єктивні рівні оцінки результативності психологічної допомоги.

17. Основні напрямки забезпечення психологічної допомоги людині в ситуаціях ускладнення.
18. Фокус психологічної допомоги у психоаналізі.
19. Механізми психологічного захисту.
20. Конструкти біхевіорального аналізу Дж. Уотсона и В.Ф. Скиннера.
21. Характерні особливості застосування поведінкового підходу до психологічної допомоги особистості.
22. Теоретичний базис раціонально-емотивного підходу та основні категорії.
23. Ірраціональні судження (катастрофічні, оцінні, установки винності та обов'язкового задоволення власних потреб).
24. Гештальт-підхід Ф. Перлза: поняття та принципи психотерапевтичної взаємодії.
25. Психотехніки психологічної підтримки особистості у складних соціальних ситуаціях.
26. Методичний арсенал психологічних засобів допомоги особистості в умовах соціальної напруженості
27. Методи та техніки у різних формах психологічної допомоги.
28. Методи динамічної терапії та транзактного аналіз..
29. Методи особистісно-центрованої терапії.
30. Методи поведінкової терапії.
31. Методи раціонально-емотивної терапії:
32. Коучинг як специфічний вид психологічної допомоги особистості в умовах соціальної напруженості
33. Зони професійної компетентності та відповідальності коуча.
34. Процедурні аспекти та основні інструменти коучингового процесу.
35. Кризові стани та їх наслідки: критерії та стратегії психологічної допомоги особистості
36. Оздоровчий потенціал кризового досвіду. Психологічна стійкість і резильєнтність до психотравмуючих обставин.
37. Фактори виникнення нормативних і ненормативних криз професійного розвитку.
38. Особливості надання психологічної допомоги особистості у кризовій ситуації
39. Цілі, завдання, алгоритм та критерії ефективності кризового консультування.
40. Принципи організації та етапи здійснення психологічного супроводу особистості в умовах соціальної напруженості.

Обов'язкове питання білету для всіх

41. Проект програми психологічної допомоги особистості у формувальному експерименті дисертаційної роботи.